

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Stanisława Moniuszki w Pucku

**na rok szkolny
2025/2026**

Zgodnie z Uchwałą nr 1/2025/2026 Rady Rodziców przy PSM I st. im. St. Moniuszki w Pucku Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły uchwalono w dniu 24 września 2025r.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły przyjęto do realizacji na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Uchwałą nr 7/2025/2026 w dniu 2 października 2025r.

Samorząd Uczniowski pozytywnie zaopiniował Program Wychowawczo-Profilaktyczny PSM I stopnia im. St. Moniuszki w Pucku na zebraniu w dniu 17 września 2025r.

I. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Pucku określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia artystycznego, a także oddziaływań profilaktycznych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program opiera się na hierarchii wartości przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że:

- wychowanie należy do podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa,
- wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania.
- zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.
- wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- rocznego sprawozdania nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- priorytetów wychowawczo-profilaktycznych CEA na rok szkolny 2024/2025
- innych dokumentów szkolnych (wyniki ankiet, obserwacji, wywiadów, wnioski z analizy dokumentów).

Sporządzony na bieżący rok szkolny harmonogram planu wychowawczo-profilaktycznego opiera się na wykazie celów ogólnych z podziałem na zadania przewidziane do realizacji w roku szkolnym 2025/2026. Założenia aktualnego planu uwzględniają kontynuację założeń ubiegłorocznego planu, z uwzględnieniem obszarów wymagających poprawy zapisanych w sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego.

2. Podstawy prawne.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zmianami),
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526),
- Ustawa Prawo oświatowe z 14 grudnia 2016r. (Dz.U. z 2023 poz. 900 t.j.),
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2123),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach, przedszkolach i placówkach z 9 sierpnia 2017r. (Dz.U. z 2017 poz. 1591, t.j. Dz.U. 2020 poz. 1280 z późn. zm),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z 28 sierpnia 2015r. (tj. Dz.U. 2020 poz. 1449),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1012),
- Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982r. (Dz.U. 2024 r. poz. 986),
- Priorytety Centrum Edukacji Artystycznej dla działań w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025,
- Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Pucku.

3. Charakterystyka szkoły i środowiska.

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. St. Moniuszki w Pucku powstała w 1984 r. na mocy Zarządzenia Ministra Kultury i Sztuki Nr 33 MKiS z 1984 r. w sprawie przekształcenia Państwowego Ogniska Artystycznego z działem muzycznym i baletowym.

Funkcję dyrektora powierzono Romualdowi Łukowicz. Początkowo szkoła nie posiadała swojej siedziby, a jedynie udostępnione pomieszczenia w Szkole Podstawowej nr 2 w Pucku. W roku 1978 władze miasta wskazały odpowiednią siedzibę - dworek zwolniony przez Stację Hodowli Roślin. W roku 1992 szkole nadano imię Stanisława Moniuszki oraz ufundowano sztandar.

W lipcu 1994 roku budynek PSM i POB wpisano do rejestru zabytków. Do Państwowej Szkoły Muzycznej I st. uczęszcza uzdolniona młodzież miasta, gminy i powiatu puckiego. Przez cały okres działalności szkoły ponad 700 uczniów ukończyło naukę. Obecnie w szkole uczy się około stu uczniów pod kierunkiem 16 nauczycieli.

Absolwenci Szkoły Muzycznej I st. w Pucku to:

- członkowie różnych zespołów rozrywkowych, folklorystycznych, zespołów kameralnych,
- członkowie orkiestr i chórów,
- uczniowie szkół muzycznych stopnia wyższego, akademii muzycznych, uniwersytetów,
- artyści koncertujący w Polsce i zagranicą,
- to pracownicy placówek i instytucji kultury,
- organiści,
- to pedagodzy przedszkoli, szkół oświatowych, akademii i szkół wyższych,
- to świadomi odbiorcy sztuki, to publiczność sal koncertowych - to ludzie o wyjątkowej wrażliwości.

Do kalendarza miejskich imprez organizowanych przez szkołę, wpisane zostały: Koncert z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki, Koncert urodzinowy dla miasta Pucka, „Koncert Kolęd”, „Muzyka Polska”, „Konfrontacje Gitarzystów”, Koncert „Z muzyką na TY”. Placówka jest również współorganizatorem cyklicznego Koncertu charytatywnego „Dzieci – dzieciom”.

4. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły i jej wizja są merytoryczną podstawą programu. Przy wspólnym działaniu pedagogów, rodziców, uczniów wzrasta i rozwija się młode pokolenie przyszłych artystów, ludzi kreatywnych, utalentowanych muzycznie, wrażliwych na wartości.

Nauczyciele wprowadzają w świat muzyki, wiedzy, rozwijają samodzielność, pomagają w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji, przygotowują do aktywnego udziału w życiu artystycznym, kulturalnym, społecznym. Misją szkoły jest takie działanie by szkoła cieszyła się zainteresowaniem uczniów i ich rodziców, renomą w środowisku lokalnym i szkół muzycznych, była przyjazna i bezpieczna.

Misją szkoły jest takie działanie, by uczniowie byli przygotowani do osiągnięcia kolejnych etapów edukacji muzycznej rozwijali talenty muzyczne i zainteresowania artystyczne, percepcję muzyki, a także przejawiali wrażliwość na muzykę, piękno i estetykę, mogli uważać się za świadomych odbiorców sztuki, umieli samodzielnie myśleć, sprawnie działać, rozwijać uzdolnienia. Ważne w działalności szkoły jest również to, by uczniowie wzmacniali predyspozycje do twórczego korzystania z talentu muzycznego, poszukiwali, odkrywali i dążyli do osiągnięcia ważnych celów życiowych, przejawiali szacunek do siebie i drugiego człowieka, byli dumni ze szkoły i utożsamiali się z nią.

Misją szkoły jest także dbałość o integralny rozwój intelektualny, emocjonalny, fizyczny, społeczny, moralny i artystyczny uczniów. W toku realizacji zadań, poprzez naukę oraz aktywne obcowanie ze sztuką i jej współtworzenie, szkoła wprowadza swych podopiecznych w świat wartości, na których opiera się nasza kultura i dziedzictwo narodowe oraz cywilizacyjne Europy, przy jednoczesnym poszanowaniu i otwarciu na walory innych kultur.

Szkoła kształtuje postawy prozdrowotne wśród swoich podopiecznych, włączając w to zapobieganie przeciążeniom powstającym w trakcie aktywności artystycznej.

Wizja szkoły wyraża wspólnotę dążeń i wartości wszystkich członków społeczności szkolnej, ma stymulować do działania uczniów, rodziców, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych wokół zadań szkoły. Państwowa szkoła Muzyczna I stopnia im. St. Moniuszki jest szkołą z tradycjami, przyjazną, twórczą, stwarzającą uczniom możliwość poznania świata muzyki, jej piękna i znaczenia w kulturze.

Wszyscy nauczyciele szkoły dążą do tego, by stać się wzorem postępowania etycznego dla uczniów. Są otwarci na zmiany zachodzące w procesie kształcenia, a jednocześnie stawiają określone wymagania edukacyjne. Kształtują osobowość wychowanków oraz pomagają w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi kształcenia muzycznego. Stwarzają uczniom warunki do rozwijania umiejętności i wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce.

5. Sylwetka absolwenta szkoły.

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym, artystycznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Absolwent szkoły poprzez działania dydaktyczno-wychowawcze i profilaktyczne:

- rozwinął podstawowe zdolności i talenty muzyczne;
- opanował grę na instrumencie;
- jest przygotowany do aktywnego i twórczego życia w otaczającej go rzeczywistości;
- rozwija pasję muzyczną przez podejmowanie inicjatyw artystycznych;
- szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów;
- jest wrażliwy na piękno, dobro i prawdę;
- jest tolerancyjny i otwarty na innych;
- potrafi wyrażać własne zdanie, szanując przy tym poglądy innych;
- podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
- wykształcił umiejętność samokontroli i samooceny;
- wykazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań;
- jest odporny na niepowodzenia;
- buduje relacje oparte na zaufaniu;
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole;

- przestrzega zasad kultury i etyki;
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia;
- zna i stosuje zasady dotyczące występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł wiedzy, wykazuje chęć i umiejętność samokształcenia;
- wykazuje się w działaniu aktywną postawą;
- organizuje swoją indywidualną pracę;
- jest aktywny i twórczy, zna swoje mocne i słabe strony;
- potrafi wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności;
- rozwija swoje umiejętności;
- jest przygotowany do kontynuowania edukacji muzycznej;
- przewiduje skutki podejmowanych działań;
- potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z tremą;
- szanuje siebie i innych, jest chętny do niesienia pomocy;
- jest odpowiedzialny;
- jest samodzielny;
- ma świadomość dziedzictwa cywilizacyjnego Europy;
- ma świadomość zagrożeń wynikających z nieodpowiedzialnych zachowań;
- ma szacunek dla pracy i osiągnięć innych;
- ma świadomość potrzeby krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych;
- potrafi korzystać ze wsparcia innych i ma świadomość potrzeby zwracania się o nie w razie problemów, a także wiedzę co do dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży;

6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej.

Szkoła kieruje się w swojej pracy wartościami stanowiącymi cel i wyznacznik dążeń całej społeczności szkolnej – odnoszą się do tradycji i dziedzictwa kulturowego. Szkoła dba o poszanowanie takich wartości jak miłość i szacunek do świata kultury i sztuki oraz samorealizacja poprzez aktywność artystyczną.

Ważną wartością dla szkoły jest dbałość o emocjonalny rozwój wychowanków, który wraz z rzetelną edukacją na temat zagrożeń w środowisku uczniów stanowi profilaktykę szeroko pojętych zachowań problemowych oraz o ochronę i wzmacnianie zdrowia psychicznego uczniów. Szkoła podejmuje takie działania, by rodzice uczniów ściśle współpracowali z nauczycielami i dyrekcją mieli świadomość działań dydaktyczno - wychowawczych podejmowanych przez szkołę.

7. Powinności wychowawcze pracowników.

Powinności wychowawcze nauczycieli przedmiotów artystycznych polegają na budowaniu dobrej atmosfery podczas zajęć, dbaniu o poprawną komunikację interpersonalną z uczniem i jego rodzicami, a także wspieraniu ucznia w rozwoju osobistym i artystycznym poprzez pozytywne motywowanie. Nauczyciele modelują ucznia swoim własnym zachowaniem i postawą, chronią go przed zachowaniami ryzykownymi, a także udzielają pomocy w sytuacjach kryzysowych. Działania nauczycieli polegają na zebraniu pełnej wiedzy o specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia, wykazywaniu się umiejętnością dostosowania metod pracy artystycznej do potrzeb i możliwości ucznia. Rodzice lub opiekunowie prawni ponoszą główną odpowiedzialność za wychowanie i rozwój dziecka, natomiast nauczyciele wspierają rodziców w wychowywaniu uczniów. Nauczyciele dbają o przekazywanie wiedzy i wysoki poziom edukacji, a w zakresie wychowania i opieki są być autorytetem i doradcą, wspierającym uczniów we wszechstronnym rozwoju.

W szkole to nauczyciele realizują zadania z zakresu działalności wychowawczo-profilaktycznej:

- w czasie lekcji artystycznych przedmiotu głównego, na obowiązkowych zajęciach artystycznych, w czasie pogadanek, interaktywnych wykładów, projektów, debat i in.,
- poprzez organizację warsztatów, treningów umiejętności społecznych lub innych form uwzględniających wykorzystanie aktywizujących metod pracy,
- uczestnicząc w programach ogólnopolskich, akcjach charytatywnych, kampaniach społecznych, akcjach ogólnoszkolnych, konkursach i in.,
- prezentując uczniom filmy edukacyjne, komiksy, kalendarze, broszury, ulotki, plakaty, gazetki tematyczne, tworzenie wydarzeń na Facebooku, informacji na stronie internetowej szkoły i in.,
- stosując formy zadań diagnostycznych – obserwacja, wywiad kwestionariuszowy/focusowy, kwestionariusze ankiet-sondaż diagnostyczny klasowy/ogólnoszkolny, badanie dokumentów szkolnych i in.

8. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Założenia programu zostały sformułowane w oparciu o analizę szkolnych potrzeb i zagrożeń, cele strategiczne i szczegółowe oraz pożądane efekty.

Cele wychowawcze w szkole realizowane są w różnych obszarach rozwojowych ucznia i mają na celu dbanie nie tylko o rozwój artystyczny ucznia, ale również jego rozwój psychiczny (poznawczy i emocjonalny), rozwój społeczny i rozwój duchowy; Cele profilaktyczne osiągane są w obszarze rozwoju fizycznego, profilaktyki zagrożeń, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także w trakcie pedagogizacji rodziców i rozwoju kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli.

Stosowane strategie:

- **strategia wychowawcza**– polega na realizacji działań z zakresu promocji zdrowia i wspomaganiu uczniów w osiągnięciu dojrzałości we wszystkich sferach rozwoju, w tym rozwoju artystycznego i obejmuje kształtowanie:
 - postaw prozdrowotnych,
 - hierarchii systemu wartości;

- więzi ze szkołą,
 - klimatu szkoły,
 - relacji interpersonalnych,
 - kompetencji wychowawczych,
 - edukacji rówieśniczej;
- **strategia edukacyjna**– polega na poszerzaniu i ugruntowaniu wiedzy i umiejętności z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia i obejmuje:
 - poszerzanie wiedzy psychologicznej, psychopatologicznej, toksykologicznej i dietetycznej,
 - rozwijanie kompetencji psychologicznych i społecznych,
 - kształtowanie samokontroli i odporności psychicznej,
 - uczenie konstruktywnego podejmowania decyzji w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu,
 - rozwijanie szkolnej interwencji profilaktycznej w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych,
 - rozszerzanie kompetencji w zakresie norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego;
- **strategia informacyjna**– polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych oraz obejmuje dostarczanie informacji na temat:
 - skutecznych sposobów prowadzenia działań przeciwdziałających używaniu środków i substancji psychoaktywnych,
 - oferty specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej,
 - konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - procedur w sytuacji zagrożenia narkomanią i współpracy z Policją;
- **strategia profilaktyczna**– polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki: uniwersalnej, obejmującej wszystkich uczniów i wychowanków, a także selektywnej– która dotyczy młodzieży narażonej na rozwój zachowań ryzykownych oraz wskazującej– skupionej na młodych ludziach z rozpoznaniem wczesnych objawów uzależnienia, zachowań ryzykownych, zaburzeń i chorób wymagających leczenia; Działalność profilaktyczna szkoły obejmuje:
 - realizację programów profilaktycznych i promocji zdrowia,
 - wprowadzenie alternatywnej pozytywnej formy działalności w postaci zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia oraz odnoszących się do psychologicznych potrzeb (np. samooceny, sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej),
 - kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych,
 - doskonalenie w zakresie szkolnej interwencji profilaktycznej,
 - włączanie w razie potrzeby do indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych.

Zadaniem szkoły w ramach realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest :

- bieżąca analiza sytuacji wychowawczej w szkole,
- eliminowanie i niwelowanie występujących czynników ryzyka w środowisku i grupie rówieśniczej,
- opracowywanie i wdrażanie działań profilaktycznych chroniących przed ich występowaniem i negatywnym wpływem,
- wspieranie uczniów w trudnej sytuacji: materialnej, rodzinnej, zdrowotnej i społecznej,
- kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych,
- dbałość o ochronę i wzmacnianie zdrowia psychicznego uczniów,
- podnoszenie jakości kształcenia uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli,
- skuteczne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji,
- realizacja bieżących kierunków wyznaczonych przez CEA.

9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego.

Uczestnikami i realizatorami programu jest cała społeczność szkolna:

Dyrektor szkoły:

- Tworzy warunki do prowadzenia efektywnej pracy wychowawczej i aktywności nauczycieli, uczniów i rodziców.
- Wspiera nauczycieli i rodziców w działaniach związanych z funkcjonowaniem w środowisku szkolnym.
- Buduje w szkole klimat współpracy i zaufania.
- Umożliwia nauczycielom, rodzicom i uczniom realny wpływ na jakość pracy wychowawczej.
- Tworzy warunki do rozwijania umiejętności wychowawczych nauczycieli.

Nauczyciel przedmiotu głównego:

- Realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczego szkoły.
- Ukazuje uczniom jasne normy postępowania, pozytywnie motywuje, wskazuje autorytety i właściwe podstawy moralne.
- Poznaje zainteresowania, zdolności i potrzeby uczniów oraz dba o ich rozwój.
- Jest uwrażliwiony na uczniów potrzebujących pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a w przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, postępuje zgodnie z obowiązującą w szkole procedurą.
- Udziela uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysów osobistych, rodzinnych lub szkolnych.
- Czuwa nad postępami w nauce i frekwencją uczniów.
- Utrzymuje regularny kontakt z rodzicami uczniów i włącza ich do działań wychowawczych.

- Współpracuje z nauczycielami uczącymi przedmiotów teoretycznych, uzgadnia z nimi i koordynuje działania wychowawcze wobec swoich uczniów, a w szczególności wobec uczniów szczególnie uzdolnionych oraz uczniów z trudnościami w nauce i innymi problemami.
- Dostosowuje wymagania do potrzeb i możliwości ucznia oraz wspiera rodzica w procesie wychowawczym.
- Kształtuje samodzielność, potrzebę ciągłego doskonalenia się, aktywną postawę wobec kultury.
- Kształtuje osobowość artystyczną.
- Kształtuje dyscyplinę myślową, pamięć i koncentrację.
- Kształtuje postawy patriotyczne poprzez ukazywanie roli muzyki polskiej w rozwoju kultury europejskiej i światowej.

Nauczyciele przedmiotów teoretycznych i zespołów:

- Realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczego szkoły.
- Kształtują wrażliwość na świat i ludzi w oparciu o wartości moralne.
- Tworzą warunki umożliwiające rozwój uczniów.
- Umacniają w uczniach poczucie własnej wartości i własnych możliwości, dążą do wypracowania przez nich samooceny.
- Inspirują działania zespołowe.
- Uczą współpracy i współodpowiedzialności.
- Ścisłe współpracują z nauczycielem instrumentu głównego.
- Są uwrażliwieni na potrzeby uczniów potrzebujących pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- Kształcą i wychowują w duchu patriotyzmu i demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- Inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, rozwijają zdolność twórczego myślenia
- Własną postawą uczą systematyczności, dokładności, punktualności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm.
- Dbają o kulturę osobistą i kulturę języka uczniów.
- Zachęcają uczniów do samokształcenia.

Rada rodziców:

- Reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły.
- Współpracuje z radą pedagogiczną w opracowaniu programu wychowawczego szkoły.
- Współpracuje z dyrektorem szkoły, nauczycielami i samorządem uczniowskim w realizacji programu wychowawczego.
- Pobudza i organizuje różne formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania działań wychowawczych szkoły.
- Własną postawą uczy systematyczności, dokładności, punktualności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm.

- Współpracuje z Radą Pedagogiczną i Dyrekcją przy organizacji koncertów i uroczystości szkolnych.
- Współpracuje z Radą Pedagogiczną celem nagradzania uczniów za osiągnięcia szkolne i pozaszkolne.
- Dofinansowuje w ramach możliwości budżetowych uczestnictwo uczniów w konkursach i działaniach reprezentacyjnych szkoły.

Samorząd uczniowski:

- Jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów na terenie szkoły.
- Reprezentuje środowisko uczniowskie wobec dyrektora i kierownictwa szkoły oraz w kontaktach z gronem pedagogicznym i radą rodziców.
- Propaguje idee samorządności oraz wychowania w demokracji .
- Angażuje i motywuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły
- Dbą o dobre imię szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.
- Wyraża, za pośrednictwem swojego opiekuna, opinie dotyczące problemów społeczności uczniowskiej.
- Ma prawo opiniować program wychowawczy szkoły.
- Włącza się w rozwiązywanie problemów wychowawczych szkoły, w szczególności poprzez promowanie właściwych postaw uczniów.

II. Szczegółowy plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2025/2026

1. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na szkolny 2025/2026.

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 6.09.2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję egzaminacyjną podczas egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego obejmuje umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki (par. 6 ust 4); natomiast zakres wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję kwalifikacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym na stopień nauczyciela dyplomowanego zawiera m.in. realizację zadania polegającego na

opracowaniu podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji (par. 7 ust 4 pkt c). A zatem dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, plastycznych, baletowych, psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców internatów i burs szkolnictwa artystycznego, rodziców oraz starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej. Wykaz publikacji znajduje się w załączniku poniżej.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych

Uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Szkoły artystyczne zobowiązane są do respektowania Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie o zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Kluczową kompetencją współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2014). Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

2. Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym 2025/26

Zadanie	Sposób realizacji	Odbiorcy	Termin	Osoby odpowiedzialne i współpracujące
ZADANIA ORGANIZACYJNE	powołanie zespołu ds. szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego, którego celem jest opracowanie programu na bieżący rok szkolny.	dyrektor nauczyciele	wrzesień 2025	dyrektor
	przeprowadzenie przez zespół diagnozy szkolnej wśród wybranych członków szkolnej społeczności. Celem diagnozy jest zweryfikowanie aktualnych potrzeb i bieżących problemów uczniów, a także zdiagnozowanie mocnych stron, możliwości i zasobów osobistych uczniów w celu systemowego wsparcia ich zdrowia psychicznego, które także wymaga wzmacniania w ramach oddziaływań wychowawczych.	dyrektor nauczyciele uczniowie rodzice	do 15 październik a 2025	Zespół
	opracowanie przez zespół harmonogramu szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na br. szkolny na podstawie diagnozy szkolnej i rekomendacji CEA na rok szkolny 2025/2026	dyrektor nauczyciele uczniowie rodzice	do 25 październik a 2025	Zespół
	zaopiniowanie programu przez Samorząd Uczniowski	uczniowie	do 30 września 2025	Samorząd Uczniowski
	uchwalenie programu przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną	dyrektor nauczyciele rodzice	do 30 września 2025	Rada Rodziców Rada Pedagogiczna

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE				
Wspomaganie ucznia w osiągnięciu pełni rozwoju artystycznego	organizowanie koncertów okolicznościowych, popisów i czynne w nich uczestnictwo	uczniowie	cały rok	dyrektor, nauczyciele
	uczestniczenie w wydarzeniach artystycznych organizowanych przez lokalne środowisko, udział uczniów w wydarzeniach kulturalnych i muzycznych jako wykonawców i odbiorców sztuki	uczniowie, rodzice	cały rok	dyrektor, nauczyciele
	kształtowanie warunków do osiągania przez uczniów sukcesów artystycznych, pomoc w rozpoznawaniu i rozwijaniu predyspozycji i talentów uczniów	uczniowie	cały rok	dyrektor, nauczyciele
	zachęcanie do własnych poszukiwań artystycznych	uczniowie	cały rok	dyrektor, nauczyciele
	indywidualna praca z uczniem uzdolnionym	uczniowie	cały rok	dyrektor, nauczyciele
Wychowawcze oddziaływanie na kształtowanie osobowości ucznia	spotkania z rodzicami	uczniowie, rodzice	cały rok	nauczyciele przedmiotów teoretycznych i instrumentu
Kształtowanie postaw	uczestnictwo w imprezach organizowanych przez środowisko lokalne	uczniowie	cały rok	nauczyciele
	-zorganizowanie wigilii klasowych,	uczniowie, rodzice	grudzień 2025	nauczyciele

prospołecznych		nauczyciele		
	-kształtowanie szeroko pojętej kultury osobistej -dostrzeganie własnego wpływu na poprawę dobrostanu psychicznego innych osób, -rozwijanie pozytywnych wzorców w relacji nauczyciel-uczeń, kształtowanie postawy szacunku dla nauczycieli i innych osób, -wspieranie samorządności i inicjatyw uczniowskich, -propagowanie pozytywnych wzorców osobowych, -kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania i dyskusji, -rozwijanie w uczniu szacunku dla korzeni, tożsamości kulturowej, języka i wartości patriotycznych, -integracja społeczności klasowych, -podejmowanie działań integrujących społeczność szkolną, tworzenie warunków do nawiązywania kontaktów między uczniami z różnych klas, propagowanie wśród uczniów wzajemnej życzliwości i pomocy koleżeńskiej, -integracja ze środowiskiem lokalnym,	uczniowie, rodzice nauczyciele	cały rok	dyrektor nauczyciele

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, wspomaganie rozwoju ucznia	pomoc w radzeniu sobie ze zgłaszanymi trudnościami, wsparcie emocjonalne	uczniowie, rodzice nauczyciele	cały rok	nauczyciele
	interwencja w sytuacjach kryzysowych	uczniowie	cały rok	dyrektor, nauczyciele
	Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA	uczniowie	cały rok	nauczyciele
	szkolenia doskonalące dla nauczycieli	nauczyciele	Wrzesień 2025, kwiecień 2026	dyrektor, nauczyciele
Rozwój psychiczny i emocjonalny ucznia	-systemowe wsparcie zdrowia psychicznego mające na celu poprawę jakości życia i osiągnięć artystycznych uczniów, poprzez wzmocnienie takich dyspozycji psychicznych, jak: poczucie bezpieczeństwa, zdolność adaptacji, umiejętność radzenia sobie ze stresorami – w tym szczególnie z tremą, formowanie trwałych relacji, samoświadomość, poczucie własnej wartości, umiejętności społeczne, autonomia, troska o innych i odpowiedzialność, Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej , -organizacja nauczania uwzględniająca dostosowanie treści i metod do możliwości psychofizycznych i emocjonalnych uczniów,	uczniowie	cały rok	dyrektor, nauczyciele

	-tworzenie atmosfery wzajemnego szacunku, otwarcie na wysłuchanie opinii i zdania innych, -reagowanie na problemy wychowawcze, problemy w grupie rówieśniczej, zagrożenie wykluczeniem, przejawy agresji, w tym zagrożenia cyberprzemocą, -kształtowanie empatii i wzajemnej życzliwości wśród uczniów, postawy koleżeńskości i szacunku dla każdego człowieka, -nauka planowania i realizacji celów, -budowanie umiejętności radzenia sobie z tremą, stresem, niepowodzeniami szkolnymi i artystycznymi, -pomoc w rozpoznawaniu i nazywaniu emocji oraz radzeniu sobie z nimi, realizowana we współpracy z rodzicami, -praca nad rozwijaniem poczucia własnej wartości ucznia i umiejętności rozwiązywania problemów - nauczanie rozładowywania napięcia bez szkody dla siebie i innych			
	-kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, -kształtowanie umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach sukcesów i porażek,	uczniowie	na bieżąco	nauczyciele instrumentu głównego i nauczyciele przedmiotów

	-jasne formułowanie wymagań edukacyjnych, -udzielenie informacji zwrotnej po lekcji, występach publicznych, rozmowa z uczniem, -omawianie wyników testów i sprawdzianów,			teoretycznych i zespołowych
	-zapobieganie agresji psychicznej i fizycznej, -budowanie prawidłowych relacji wśród uczniów, -dbanie o bezpieczeństwo w szkole, -pogadanki i materiały informacyjne.	uczniowie	cały rok	nauczyciele
Edukacja zdrowotna - przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym	Umiejętne rozplanowanie zadań do realizacji (prace domowe, występy publiczne) dbanie o higienę pracy. Pomoc uczniom w ułożeniu planu ćwiczenia w domu.	uczniowie	wrzesień 2025 styczeń 2026	nauczyciele instrumentu głównego i nauczyciele przedmiotów teoretycznych i zespołowych
	-dbałość o właściwą postawę ucznia podczas gry na instrumencie, -propagowanie ergonomii czasu pracy i odpoczynku, aktywnego spędzania czasu wolnego,	uczniowie	cały rok	nauczyciele

	-w zakresie profilaktyki wad postawy —uświadamianie i nauka prawidłowych nawyków w zakresie postawy, -propagowanie sportu i aktywności fizycznej, -wdrażanie do utrzymania czystości osobistej i otoczenia,			
Działania profilaktyczne niwelujące czynniki ryzyka	-organizacja pomocy według zaleceń z opinii psychologiczno-pedagogicznych dla uczniów objętych pomocą poradni psychologiczno-pedagogicznych, -kształtowanie postaw wzajemnego szacunku wśród uczniów, -reagowanie na zachowania agresywne, wszelkie przejawy przemocy i wandalizmu, -przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, zachowań aspołecznych i przemocowych wśród uczniów, -wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa, uświadamianie zagrożeń i reagowania na zagrożenia, -bezpieczne poruszanie się w przestrzeni cyfrowej, krytyczna analiza informacji, -wykorzystywanie nowoczesnych technologii w celu podniesienia efektywności nauki,	uczniowie	cały rok	dyrektor nauczyciele

	-kształtowanie świadomości dotyczącej zagrożeń w internecie, w tym wykorzystania danych osobowych, propagowania niestosownych i obraźliwych treści, uzależnień, - stosowanie przez szkołę procedur postępowania w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów, -kształtowanie postawy dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych, -diagnozowanie poziomu bezpieczeństwa w szkole i zwiększanie poziomu bezpieczeństwa, -nauka i dbałość o przestrzeganie zasad BHP na terenie szkoły i poza nią, -kształtowanie postawy poszanowania cielesności własnej i cudzej, -utrwalanie wiedzy uczniów na temat ich praw i obowiązków, -budowanie w uczniach poczucia własnej wartości i umiejętności stawiania granic, -rozwijanie w uczniach kompetencji społecznych i emocjonalnych, -kształtowanie postawy antyuzależnieniowej w zakresie alkoholizmu, niktynizmu, narkomanii, uzależnień od			
--	---	--	--	--

	innych substancji psycho- i neuroaktywnych oraz uzależnień behawioralnych (np. uzależnienie od internetu, telefonu, telewizji), -wdrożenie uczniów do przestrzegania zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w roku szkolnym 2025/2026.			
Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych	-wprowadzenie w czasie zajęć stosowania technologii cyfrowych, w celu podniesienia efektywności nauki, -kształtowanie świadomości dotyczącej zagrożeń w internecie, w tym wykorzystania danych osobowych, propagowania niestosownych i obraźliwych treści, uzależnień.	uczniowie	cały rok	dyrektor nauczyciele
Działania podsumowujące	Wykonanie przez Zespół autoewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego – działań weryfikujących efektywność jego realizacji. Wnioski z ewaluacji będą stanowić jeden z elementów koniecznych do konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego w kolejnym roku szkolnym.	nauczyciele uczniowie rodzice	czerwiec 2026	Zespół

3. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Skuteczność programu wychowawczo-profilaktycznego, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny osób zaangażowanych w jego realizację, oceniana będzie w czerwcu 2026.

Badanie skuteczności realizowanych zadań Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywane będzie w oparciu o:

- rozmowy z nauczycielami,
- informacje zwrotne,
- bieżącą obserwację zachowań uczniów i podejmowanych działań wychowawczych,
- monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach,
- analizę realizacji programu na posiedzeniach rady pedagogicznej,
- badanie opinii podczas zebrań z rodzicami oraz zebrań samorządu uczniowskiego.

Skład zespołu nauczycieli do ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. mgr Katarzyna Rogowska,
2. mgr Maciej Wójcik,
- 3.
- 4.

Wnioski z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego 2025/2026 będą stanowiły rekomendacje do przyszłorocznej diagnozy szkolnej.

Niniejszy program na rok szkolny 2025/2026 został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty do realizacji przez Radę Pedagogiczną w dniu..... r.

Niniejszy program na rok szkolny 2025/2026 w porozumieniu z Radą Pedagogiczną został pozytywnie zaopiniowany i uchwalony przez Radę Rodziców w dniu września 2025r.

Niniejszy program na rok szkolny 2025/2026 został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski w dniu r.

Załącznik – Literatura.

- 2024; B. Książkiewicz (red.), Edukacja w sztuce tańca. Wydawnictwo UMCF, Warszawa 2022; J. Kaleńska-Rodzaj, Psychologia tremy. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- 2020; A. Sadowski, Perfekcjonizm i trema u muzyków różnej specjalności. Płocki Instytut Wydawniczy.
- 2020; M. Chełkowska-Zacharewicz, J. Kaleńska-Rodzaj (red.), Psychologia muzyki. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- 2020; A. Wira-Ostaszyk, J. Kończak, Mój balet. Opowieść o tańcu: od szkoły do sceny. Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa.
- 2019; U. Bissinger-Ćwierz, Metody aktywizujące w szkolnej i pozaszkolnej edukacji muzycznej. Difin, Warszawa.
- 2019; B. Lewińska, Kształcenie plastyczne w szkołach artystycznych w Polsce w latach 1944-2017. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Centrum Edukacji Artystycznej, Warszawa.
- 2018; U. Bissinger-Ćwierz, A. A. Nogaj (red.), Strategie radzenia sobie z tremą w kształceniu muzycznym oraz w zawodzie muzyka. Difin, Warszawa.
- 2018; M. Kuśpił, Podmiotowe uwarunkowania radzenia sobie ze stresem w środowisku szkolnym młodzieży uzdolnionej artystycznie. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin.
- 2018; A. Franków-Żelazny (red.), Współczesna chóralistyka 1. Wartości, konteksty, perspektywy. Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław.
- 2016; U. Bissinger-Ćwierz, Psychopedagogiczne metody pracy z uczniem najmłodszym oraz uczniem ryzyka dysleksji w szkole muzycznej. Centrum Edukacji Artystycznej, Warszawa.
- 2016; H. Tomaszek-Plewy, I. Polak (red.), Wczesna edukacja muzyczna, rozważania, propozycje, badania. Wydawnictwo Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego, Wrocław.
- 2014; M. Manturzevska, Psychologiczne wyznaczniki powodzenia w studiach muzycznych. Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Centrum Edukacji Artystycznej, Warszawa.
- 2014; A. Jordan-Szymańska, Droga do poznania muzyki. Ucho i umysł. Wydawnictwo Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, Warszawa.
- 2014; G. E. Kwiatkowska, J. Posłuszna (red.), Relacja mistrz – uczeń. Rozważania z perspektywy psychologii muzyki. Aureus, Kraków.

2014; P. Dylewski, J. Mirkiewicz, Poradnik dla rodziców rozpoczynających naukę w szkołach muzycznych. Poradnik kieszonkowy CENSA. Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych, Warszawa.

2014; Z. Konaszkiewicz, M. Chmurzyńska (red.), Raport o stanie szkolnictwa muzycznego II stopnia. Instytut Muzyki i Tańca, Warszawa.

2013; M. Kuśpit (red.), Barwy twórczości. Wydawnictwo UMCS, Lublin.

2013; M. Żylińska, Muzyka w mózgu; A. A. Nogaj, Psychologiczny portret młodego muzyka. Poradnik kieszonkowy CENSA. Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych, Warszawa.

2012; W. Jankowski (red.), Raport o stanie szkolnictwa muzycznego I stopnia. Diagnozy, problemy i wnioski modelowe. Instytut Muzyki i Tańca, Warszawa.

2011; M. Sierszeńska-Leraczyk, Środowisko rodzinne a ciągłość i jakość edukacji muzycznej. Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, Poznań.

2010; M. Manturzevska, B. Kamińska, A. A. Nogaj, Poradnictwo psychologiczne w polskich szkołach muzycznych. Rys historyczny i współczesne kierunki działań. Centrum Edukacji Artystycznej, Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina w Bydgoszczy, Regionalne Centrum Psychologii Muzyki „Fermata”, Warszawa-Bydgoszcz.

2009; Z. Konaszkiewicz (red.), Szkoła muzyczna. Studia i szkice. Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina. Warszawa.

2009; B. Kamińska, M. Zagrodzki (red.), Ćwiczenie w rozwoju i działalności muzyka i wykonawcy. Teoria – badania – praktyka. Uniwersytet Muzyczny im. F. Chopina. Warszawa.

2009; M. H. Chruszczewski, Profile uzdolnień. Intelktualne i osobowościowe składniki uzdolnień plastycznych i muzycznych. Uniwersytet Warszawski, Warszawa.

2007; B. Kamińska (red.), Psychologia rozwoju muzycznego a kształcenie nauczycieli. Akademia Muzyczna im. F. Chopina. Warszawa.

2006; Z. Konaszkiewicz (red.), Szkoła baletowa. Studia i szkice. Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina. Warszawa.

2006; A. Chybicka, Psychologia twórczości grupowej. Jak moderować zespoły twórcze i zadaniowe?, Wydawnictwo Impuls, Warszawa.

2005; M. Manturzevska. Psychologia w kształceniu muzycznym. Wydawnictwo Akademii Muzycznej w Warszawie.

2004; M. Popęrzycka (red.), Polskie szkolnictwo artystyczne. Dzieje – teoria – praktyka. Stowarzyszenie Historyków Sztuki. Warszawa.

2004; S. Popek (red.), Twórczość w teorii i praktyce. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin.

2004; A. Sękowski (red.), Psychologia zdolności. Współczesne kierunki badań. Wydawnictwo PWN, Warszawa.

2003; E. Nęcka. Psychologia twórczości. GWP, Gdańsk.

2002; J. A. Sloboda, Umysł muzyczny. Poznawcza psychologia muzyki.
Wydawnictwo Akademii Muzycznej im. F. Chopina, Warszawa.

2001; M. Manturzevska, M. Chmurzyńska (red.), Psychologiczne podstawy kształcenia muzycznego. Akademia Muzyczna im. F. Chopina, Warszawa.

1990; M. Manturzevska, H. Kotarska (red.), Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.

Czasopisma Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczny Centrum Edukacji Artystycznej – seria wydawnicza CEA w latach 2013-2017 (dostęp: <https://cea-art.pl/cea-publikacje/publikacje-cea/> Nr 1 – Wybrane zagadnienia z zakresu problematyki wspierania ucznia oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych (może tu dostęp?) Nr 2 – Konteksty edukacji artystycznej i pomocy psychologiczno-pedagogicznej Nr 3 – Wychowanie i profilaktyka w szkole artystycznej Nr 4 – Różnorodność oddziaływań psychologiczno-pedagogicznych w szkolnictwie artystycznym Szkoła Artystyczna – seria wydawnicza CEA od 2017 roku (dostęp: <https://cea-art.pl/cea-publikacje/szkola-artystyczna/>

Ruch Muzyczny - najważniejsze polskie czasopismo poświęcone muzyce poważnej, publikuje relacje z życia muzycznego, recenzje płyt i książek, wywiady i eseje.

Konteksty Kształcenia Muzycznego – seria wydawnicza Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi w latach 2014-2020

Międzynarodowe Kursy Muzyczne im. Z. Brzewskiego w Łańcutie. Interpretacja – pedagogika – seria wydawnicza Centrum Edukacji Artystycznej.

Edukacja Muzyczna (Rocznik), Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie – publikacje z zakresu pedagogiki muzycznej, percepcji muzyki, muzykologii i dydaktyki muzyki (<https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/EM/about>) Studia Pedagogiczne, Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne. Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

(<https://studiapedagogiczne.ujk.edu.pl/home/>) Kultura i Wychowanie – Półrocznik pedagogiczno - filozoficzny Akademia Humanistyczno - Ekonomiczna w Łodzi ISSN 2083-2923 (e) ISSN 2544-9425 (p), Nr 1(27)2025 – Trening mentalny/wyobrażeniowy dla tancerzy.

Jak pomóc sobie i uczniom. Praktyczne wskazówki do zmiany sposobu prowadzenia lekcji. Wydawnictwo, Dobra Literatura, Warszawa. 2024;

J. Bauer, Efektywna Szkoła. O relacjach jako podstawie dobrze funkcjonującej edukacji. Wydawnictwo Dobra Literatura, Gdańsk/Warszawa. 2023;

S. Berger, Dzieciaki, muzyka i spektrum autyzmu. Jak wykorzystać terapeutyczną a moc dźwięków. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków. 2023;

W. Thomas Boyce, Dziecko orchidea, czy mlecz. Jak wspierać wrażliwe dzieci. Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa. 2022;

- A. Kozak, J. Wasilewski, Uwięzieni w słowach rodziców. Jak uwolnić się od zaklęć, które rzucano na nas w dzieciństwie. Wydawnictwo, Onepress Sensus, Gliwice. 2021;
- M. Marcela, Selekcje. Jak szkoła niszczy ludzi, społeczeństwa i świat. Wydawnictwo Znak, Kraków. 2020;
- M. Nowak – Dziemianowicz, Szkoła jako przestrzeń uznania, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. 5 2020;
- J. Nelsen, L. Lott, S. Glenn, Pozytywna dyscyplina w klasie. Jak rozwijać wzajemny szacunek, współpracę i odpowiedzialność w szkole. Wydawnictwo, Pozytywna Dyscyplina, Milanówek. 2020;
- J. Nelsen, Pozytywna Dyscyplina. Wydawnictwo, CoJaNaTo, Warszawa. 2020;
- T. Tokarz, Szkoła ma być dla ucznia. 30 bardzo subiektywnych esejów o edukacji. Wydawnictwo, Ridero. 2019;
- Jeffery D. Holmes, Edukacja i uczenie się. 16 największych mitów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. 2019;
- M. Schulte-Markwort, Zaburzenia u dzieci i młodzieży. Co obciąża nasze dzieci i jak możemy im pomóc. Wydawnictwo, dobra Literatura Słupsk/Warszawa. 2019;
- S. Shanker, Samoregulacja w szkole. Spokój, koncentracja i nauka. Wydawnictwo Mamania, Warszawa 2019;
- A. Szulc, Nowa szkoła. Zmianę edukacji warto zacząć przy tablicy. Wydawnictwo Natuli, Łódź. 2018;
- G. Huther, U. Hauser, Wszystkie dzieci są zdolne. Jak marnujemy wrodzone talenty. Wydawnictwo, dobra Literatura, Słupsk. 2017;
- P. Hartkamp, Zamiast edukacji przymusowej. Apel o przestrzeganie praw dziecka w edukacji. Wydawnictwo Element, Gliwice 2017;
- J. Holt, Zamiast edukacji. Warunki do uczenia się przez działanie. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków. 2017;
- P. Ripp, Uczyć (się) z pasją. Jak sprawić, by uczenie (się) było fascynującą podróżą. Wydawnictwo, Dobra Literatura 2016;
- Marshall B. Rosenberg, Porozumienie bez przemocy. O języku życia. Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa. 2016;
- L. Leu, Porozumienie bez przemocy. Ćwiczenia. Materiały do pracy indywidualnej i grupowej. Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa. 2016;
- S. Shanker, T. Barker, Self-Reg. Jak pomóc dziecku (i sobie) nie dać się stresowi i żyć pełnią możliwości. Wydawnictwo Mamania , Warszawa. 2015;
- G. Huther, Kim jesteśmy – a kim moglibyśmy być. Wydawnictwo Dobra Literatura 2014;

A. Domagała – Kręcioch, B. Majerek (red. naukowa), Szkoła jako przestrzeń edukacyjnego (nie) porozumienia. Wydawnictwo, Impuls, Kraków. 2014;

K. Przychodzień (red.), (R)ewolucja przy tablicy, czyli księga mitów szkolnych. Oficyna wydawnicza Logos, Warszawa. 2013

; M. Żylińska, Nurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przydatne mózgowi. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń. 6 2012;

Daniel H. Pink, DRiVE. Kompletnie nowe spojrzenie a motywację. Wydawnictwo, Studio Emka, Warszawa. 2012;

A. Guza, D. Krzyżyk, (red.), Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce.